

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt, is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor alle VriendenLoterij ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

t.w.v.
€ 385,-

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | [classic.nl](https://www.classic.nl)

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Maandag 20 juli 2026

Grote Zaal 20.00 uur

Janáček Philharmonic Ostrava
Daniel Raiskin, dirigent
Bryan Cheng, cello

Antonín Dvořák 1841-1904
Celloconcert in b, op. 104 (1894-95)
Allegro
Adagio ma non troppo
Finale: Allegro moderato

PAUZE

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893
Symfonie nr. 4 in f, op. 36 (1877-78)
Andante sostenuto - Moderato con anima
Andantino in modo di canzona
Scherzo: Pizzicato ostinato, Allegro
Finale: Allegro con fuoco

ZomerConcerten.nl

Toelichting

‘De cello is totaal ongeschikt voor een soloconcert. De hoge noten klinken nasaal en het lage register als gebrom.’ Ondanks die ongezouten mening componeerde Antonín Dvořák uiteindelijk een celloconcert. Door de solist vaak in een dialoog met de blazers te laten spelen, valt het ‘gebrom’ toch voldoende op.

Zo voeren de solist en de blazers aan het begin van het tweede deel een intieme dialoog. Na enkele minuten voegen de strijkers zich daarbij: er volgt een korte passage door het hele orkest. Daarna klinkt het hart van het stuk: de melodie uit Dvořák's lied *Lasst mich allein*. Dat was het favoriete lied van Josefine Kaunitzova, op wie Dvořák ooit smoorverliefd was. Uiteindelijk sloot hij een gelukkig huwelijk met haar zus Anna, maar Josefine hield een speciaal plekje in het hart van de componist. Toen hij hoorde dat zij ongeneeslijk ziek was, verwerkte hij het lied in zijn *Celloconcert*. De melodie keert verschillende keren terug in het tweede deel, maar het meest aangrijpend is misschien wel het citaat in het derde deel. De finale is geen traditionele afsluiter, maar een emotionele terugblik die eindigt in een mengeling van verstillings, herinnering en triomfantelijke orkestrale energie. Vlak voor het einde klinkt het lied nog één keer in een liefdevol duet tussen solist en concertmeester. Een laatste groet.

Het noodlot van Tsjaikovski

Pjotr Tsjaikovski's *Vierde symfonie* is niet bepaald een werk dat rustig op gang komt. De opening wordt ook wel het ‘noodlot-motief’ genoemd. Eigenlijk is Tsjaikovski zelf het noodlot: zijn *Vierde symfonie* leest als een muzikaal verhaal van een uiterst gevoelig en

kwetsbaar persoon. ‘Een verklanking van de meest intieme gedachten en emoties’, zoals de componist het zelf verwoordde.

In zijn innige briefwisseling met Nadezjda von Meck, die hij nooit ontmoette, heeft Tsjaikovski elk deel omschreven. Zo noemde hij het eerste deel ‘een harde realiteit met snel voorbijkomende dromen en visioenen van geluk’. In het tweede deel kijkt de componist terug op zijn kindertijd, op ‘herinneringen die bitterzoete emoties oproepen, gevoelens van intimiteit en tegelijkertijd onoverbrugbare afstand’. Na het derde deel, ‘een reeks wazige visioenen van dronken mensen en een militaire processie’, probeert Tsjaikovski in het vierde deel het leven van de zonnige kant te zien: ‘een individu voelt isolatie in een menigte, maar kan tegelijkertijd voldoening vinden door de massa om hem heen’. De melodie van het Russische volksliedje *In het veld stond een berkenboom* klinkt dan ook steeds feestelijker, maar plotseling keert het noodlotmotief van het begin weer terug. Is Tsjaikovski dan niets opgeschoten? Toch wel: de muziek eromheen is nu zo vrolijk dat het motief niet meer als een noodlot lijkt te klinken. De menigte is vrolijk en het individu daardoor ook, precies zoals in Tsjaikovski's brief.

Bart de Graaf

Biografie

Na een geschiedenis als radio-orkest en samenwerkingen met Hindemith, Prokofjev en Stravinsky werd het **Janáček Philharmonic Ostrava** in 1954 een volwaardig symfonieorkest. In de jaren daarna groeide het uit tot een internationaal gerenommeerd gezelschap. De thuisbasis is het Huis van Cultuur in Ostrava. Het gebouw wordt momenteel gerenoveerd tot een concertzaal met een akoestiek van wereldklasse. Het orkest maakte in de afgelopen jaren tournees door Europa en Azië. Het Janáček Philharmonic Ostrava is het Ministerie van Cultuur van de Tsjechische Republiek, de stad Ostrava en de regio Moravië-Silezië zeer dankbaar voor hun steun. Vanaf komend seizoen is **Daniel Raiskin** de nieuwe chef-dirigent van het orkest. De afgelopen jaren was hij er onder meer betrokken bij de opname van de volledige symfonieën van Sjostakovitsj. Raiskin groeide op in Sint-Petersburg en werd opgeleid tot dirigent en altviolist in Amsterdam en Freiburg. Hij heeft een wereldwijde carrière als dirigent. De *Frankfurter Allgemeine Zeitung* schreef over de ‘bovenaardse intimiteit’ in het spel van cellist **Bryan Cheng**. Hiermee verovert hij de harten van het internationale publiek én van jury's: bij zowel het Concours de Genève als de Koningin Elisabethwedstrijd viel hij in de prijzen. Als solist reist hij de wereld rond, maar hij is even bevlogen als kamermusicus. Zo is hij *musician in residence* bij de Cecilia Concerts Halifax in zijn geboorteland Canada. Ook speelde hij in Carnegie Hall, New York in de pianokwartetten van Brahms. Chengs cello is gebouwd door Antonio Stradivari in 1692.

Summary

Antonín Dvořák didn't see himself writing a cello concerto at first, finding it difficult to lift such a low-pitched instrument up above the other strings in the orchestra. He solved the problem this way: when the soloist is playing, it's usually in a dialogue with the winds, primarily the clarinet and horn, which makes the cello easy to hear. The main theme in the second movement comes from *Lasst mich allein*, a song written by Dvořák that was the favourite of Josefine Kaunitzova, a woman with whom he was madly in love. She held a special place in his heart, and when she became incurably ill, he used this melody in his *Cello Concerto* as a final farewell. Pyotr Tchaikovsky's *Fourth Symphony* opens with an alarming ‘fate theme’, setting the tone straight away. Tchaikovsky was an extremely fragile person, who struggled with his homosexuality all his life and never really found true happiness. He called the first movement of the *Fourth Symphony* ‘a harsh reality with fleeting dreams and visions of happiness’, and the second movement ‘bittersweet memories from my youth’. We hear the fate theme again in the last movement, but the mood is now so much more optimistic that it sounds like Tchaikovsky has overcome fate, if only for a moment.

Translation: Anne Hodgkinson

This concert is supported by the Ministry of Culture of the Czech Republic, Ostrava City, and the Moravian-Silesian Region.

En verder...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

CONCERTTIP

do 13/08

20.00 uur
Grote Zaal

**Tsjaikovski's Romeo en Julia en Griegs
Pianoconcert met Daniel Ciobanu**

De expressieve pianist Daniel Ciobanu keert terug met Griegs immens populaire *Pianoconcert*. Daarnaast leidt chef-dirigent George Tchitchinadze het Polish Baltic Philharmonic Orchestra in Tsjaikovski's *Romeo en Julia*, een ode aan de liefde. Het Poolse orkest speelt ook Mozarts '*Haffner*'-symfonie en de ouverture *Bajka* van de Poolse operacomponist Stanisław Moniuszko.